

VOKIETIJA TYKO UZGROBTI PABALTE

TURI SUORGANIZAVĘ BALTIJOS KOVOTOJŲ SĄJUNGĄ

Jos vyriausiuoju vadu yra ats. gen. von der Goltz

KAUNAS. — Savo laiku visa Baltijos spauda plačiai rašė apie gerai žinomas bermontiados vado atsargos generolo von der Goltz suorganizuotą "Baltijos kovotojų sąjungą." Vokiečių oficialoji spauda griežtai užginčijo, kad ats. gen. von der Goltz jokios "Baltijos kovotojų sąjungos" nėra suorganizavęs nei esąs tokios sąjungos vadas. Dabar štai neabejotinai paaiškėjo, kad Baltijos spaudos pranešimai apie ats. gen. von der Goltz įsteigtą "Baltijos kovotojų sąjungą" ir apie jo vadovavimą tai sąjungai yra ne spaudos prasimanymas, o gryniausia tiesa. Tą patvirtina patsai nacional-socialistų organas "Völkischer Beobachter" Nr. 186 iš VII. 5.

Ką tik paminėtame "Völkischer Beobachter" numeryje yra atspausdintas šitoksai visoms Baltijos valstybėms labai įsidėmėtinas dokumentas: Visos Vokietijos "Baltijos kovotojų sąjunga" (vyriausiasis globėjas generolas grafas von der Goltz, sąjungos vadas kapitonas Helling) pasiuntė vadui (Hitleriui: Red.) šitokią telegramą:

"Visos valstybės Baltijos kovotojų sąjunga" (Reichsverband der Baltikumkämpfer) (buvusių sienos apsaugos ir savanorių korpusų kovotojų susivienijimas) (skliaustuose jų pastaba!) dėkoja vadui (Hitleriui: Red.) už jo geležinį valymo darbą tėvynei iš grėsiančio didžiausio pavojaus išgelbėti ir kartoja savo visiškai pareiktą nepajudinamą ištikimybės apžadą atiden-giant Saaleck pilyje birželio 3 d. paminklą kritusiems Baltijos kovotojams pagerbti.

Sis dokumentas neužginčijamai patvirtina Baltijos valstybėms gerai iš pokario laikų žinomo generolo grafo von der Goltz dabar įsteigtos "Baltijos kovotojų sąjungos" egzistavimą ir jo vadovavimą tai sąjungai, kas sąlyga iš to, kad paties "Völkischer Beobachter" generolas von der Goltz paminėtas pirmoje vietoje, o kapitonas Helling tik antroje, kaip visos Vokietijos "Baltijos kovotojų sąjungos" reikalų vedėjas.

Ko siekia gen. von der Goltz sąjunga, užtenka prisiminti Bermonto — Avalovo —

Goltz vardą trijulė iš 1919 m. liepos mėn. ir to paties vokiečių generolo grafo Ruediger von der Goltz tada vadovaujamas I vokiečių vakarų savanorių korpuso, į kurį įėjo vokiečių legionas, geležinė divizija ir grafo Keller rinktinė, ir Bermonto kariuomenės, rusų žandarų pulkininko Virgonesas suorganizavęs nei esąs tokios sąjungos vadas. Dabar štai neabejotinai paaiškėjo, kad Baltijos spaudos pranešimai apie ats. gen. von der Goltz įsteigtą "Baltijos kovotojų sąjungą" ir apie jo vadovavimą tai sąjungai yra ne spaudos prasimanymas, o gryniausia tiesa. Tą patvirtina patsai nacional-socialistų organas "Völkischer Beobachter" Nr. 186 iš VII. 5.

ANGLIJA DIDINA ORO LAIVYNĄ

LONDONAS, liepos 24. — Anglijos vyriausybė nusprendė didinti oro laivyną. Parengta programa ketveriems metams. Šis padidinimas atsiels daugiau kaip 100 milijonų dolerių.

Darbo partijos atstovai parlamente mėgino sugriauti šį vyriausybės projektą. Balsuojant jie pralaimėjo.

Šių svarstymų metu Londoną pasisekė "puolė" 180 lėktuvų. Manevrai surengti, kad įtikinti visuomenę apie didesnio oro laivyno reikalingumą. Šie manevrai bus tęsiami per keletą vakarų.

BALKANAI GINKLUOJASI

PARYŽIUS, liepos 24. — Visos Balkanų valstybės galvatrukčiais ginkluojasi. Didelės sumas išleidžia ginklų ir amunicijos nupirkimui. Štai, Graikija nusprendė per trejus metus ginklavimuisi išleisti 25 milijonus dol.

Prancūzų, belgų, čekų ir vokiečių ginklų ir amunicijos gamintojai jau kelinti metai turi didelį pelną iš Balkanų valstybių.

VYKSTA BALSAVIMAI

SAN FRANCISCO, Cal., liepos 24. — Streikuojantieji dokų darbininkai šiandien vakarą baigs referendumą (balsavimą), ar pripažinti siulomą arbitražą, ar toliau streikuoti.

SUIMTA 1,200 SANKALBININKŲ

AUSTRIJOS VYRIAUSYBĖ STROPIAI GINASI

VIENA, Austrija, liepos 24. — Austrijos vyriausybė susekė platų socialistų, komunistų ir nacių sankalbį, kad sugriovus gyvuojančią tvarką.

Įdomiausia tas, kad šie gairai tarpusaviai stačiai skerdžiasi, o šį kartą jie susiejo kruvon, kad bendromis pajėgomis sugriauti kancelerio Dollfuso vyriausybę.

Vyriausybė tačiau uždarė didelį smūgį sankalbininkams. Šiandien policija areštavo daugiau kaip 1,200 tu socialistų, komunistų ir nacių.

ŽUVO KUNIGAS IR BERNIUKAS

CAESAR'S HEAD, S. C., liepos 24. — Iš St. Anne stovyklos, Brevarde, autobusu važiuo 34 asmenys. Su jais buvo kun. Ch. de Wineau iš Charlestono.

Vienam vieškelio užsisukime negras vežėjas neteko kontrolių. Autobusas nusirito apie 60 pėdų į pašlaitį. Žuvo kunigas ir berniukas. 25 sužeista.

AUSTRIJOS NACIŲ GRASINIMAI

VIENA, liepos 24. — Styrijoje austrai naciai paskelbė grasinimus, kad jie pagrobs 5 katalikų kunigus ir juos laikys įkaitais. Sako, kad kaip tik bus areštuotas koks nacių ir bus nubaustas mirties bausme ir šis bausmė bus įvykdyta, už kiekvieną tuo būdu nužudytą nacių žus kunigas.

Niekas negali suprasti, ką kunigai gali turėti bendra su šia nacių kova prieš vyriausybę.

GUBERNATORIAI PARODOJE

Šiandien pasaulinė paroda atvyksta dešimties valstybių gubernatoriai. Kaip pa-prastai, jie bus priimti su didele pagarba ir bus vaišinami.

8 NUBAUSTI MIRTIES BAUSME

MASKVA, liepos 24. — Aštuoni sankalbininkai nubausti mirties bausme už traukinių sukulimą. Teismas rado, kad jie dirbo japonų naudai.

VOKIETIJAI VISKO TRUMPA

GYVENA LABAI SUNKIUO SIUS LAIKUS

BERLYNAS, liepos 24. — Vokietijai pradeda trukti įvairios žaliavos (neišdirbtos medžiagos) ir vyriausybė priversta tai visa skirti racijomis, kai kad didžiojo karo metu, kuomet ji buvo blokuojama. Šį kartą pasirodė didelis valgomio aliejaus ir riebalų trūkumas. Žymi dalis to visa panaudojama muilo gamybai. Tad skirta komisija kontroliuoti šią gamybą.

Kuone kiekviena pramonio gyvenimo atmaina šiaandien Vokietijoje vis daugiau vyriausybės suvaržoma, lygiai kaip ir visokis iš užsienių importas.

Ypač valgomio aliejaus ir riebalų klausimas yra svarbus, kadangi Vokietijoje maža angalių aliejaus seklų, o gyvulių riebalų taip pat neturima pakankamai.

Pats Hitleris pasakoja ir savo sekėjus ramina, kad Vokietija galės pati viena savo pastangomis gyventi jei ims grasinti ekonominiu kriziu. Ar galės tai padaryti, teks matyti.

Nacių organizacijos vadai pareiškia, kad vokiečiai pramonininkai turi supirkti ir laiko daug naujų įvairių gamybai patentų. Šiuos patentus jie uždarė, kad apdraudus savo interesus. Nacių vadai tad ir pareiškia, kad ištikus vargū, vyriausybė konfiskuos (atima) tuos nenanodjamus patentus ir tai visa panaudos kraštui.

Vokiečių žemės ūkio ekspertai tvirtina, kad žiemą Vokietija turės pakankamai duonos ir mėsos.

22 ŽUVO RUMUNIJOJE

BUKARESTAS, liepos 24. — Baisi vėtra ir lietus ištiko Bukoviną ir Banatą liepos m. 21 d.

Užlieta apie 20 kaimų. 18 žmonių prigerė ir 4 žaibas užtrenkė. Šimtai galvijų nupludyta. Negalimas susisiektis geležinkelio tarp Lenkijos ir Rumunijos.

140 ASMENŲ DEPORTUOJAMA

NEW YORK, liepos 24. — Iš įvairių krašto dalių vakar pristatyta deportavimui 140 vyrų, moterų ir vaikų sve-timėlių.

LIETUVIŲ ANGLŲ SUTARTIS

PASIRASYTA LIEPOS MĖN. 6 D. LONDONE

LONDONAS. — Reuteris praneša, kad liepos 6 d. anglų užsienių reikalų ministerijoje buvo pasirašyta Lietuvos Anglijos prekybos sutartis. Sutartį pasirašė anglų užsienių reikalų ministeris Simonas, prekybos ministeris Runcimanas ir Lietuvos įgaliotas ministeris Anglijai Balutis. Sutarties tekstas bus paskelbtas ateinantį antradienį, liepos 10 d.

Sutartį pasirašius, Balutis Reuterio atstovui pareiškė: "Mes tikimės, kad ši sutartis bus kertinis akmuo, ant kurio bus uždėta toliau Britanijos Lietuvos prekybos santykiai."

Reuteris toliau patyrė, kad sutartys su Estija ir Latvija už keletos dienų taip pat bus galutinai pasirašytos.

MINNEAPOLY DĖR NĖRA TAIKOS

MINNEAPOLIS, Minn., liepos 24. — Streikuojantiems trokų vežėjams pagalbą atėjo drabužių valymo ir skalbyklų darbininkų unija, kuri šiandien sukėlė streiką dėl simpatijos ir tik, kaip sakoma, vienai parai.

Drabužių valymo ir skalbyklų darbininkų unija priklauso Amerikos Darbo federacijai, kurios prezidentas Green įspėjo uniją, kad ji nieku būdu nestreikuotų dėl simpatijos. Unija neklausė įspėjimo. Kalbama, kad gal iš jos bus atirtas čarteris.

Savo kelių federalinis tinktojas kun. Haas dirba už trokų vežėjų sutaukymą su kompanijomis. Daug trokų važinėja poliejose apsaugoje. Streikininkai vengia riaušių.

DU NUBAUSTI MIRTIMI

NEW YORK, liepos 24. — Gruodžio 24 d. vietos stačiatikių armenų cerkvėje nužudytas bolševikų šalininkas stačiatikis arkivyskupas.

Teismas pripažino kaltais 9 armenus. Iš jų du nubausti mirties bausme, o kiti — kalėti.

BULGARIJOS SANTYKIAI SU SOVIETAIS

SOFIA, liepos 24. — Bulgarija užmezgė diplomatinius santykius su sovietų Rusija.

STREIKAS VYKSTA SKERDYKLOSE

SKERDYKLAS VEŽAMI IŠALKĖ GALVIJAI

Iš nukentėjusių dėl kaitrų vietų atvežama daug galvijų į Chicago skerdyklas. Daugelis galvijų yra taip išalkę ir ištroškę, kad vos tegali paeiti svyrudami. Juos reikalinga nušauti ir šaudoma.

Iš tų sausų ištiktų vietų galvijų tiek daug pristatoma, kad nebesusėjama juos sugrupuoti. Dauguma yra vyriausybės nupirkti nuo ūkininkų, kad sumažinus galvijų kiekį ir parūpinus mėsos vargšams.

BORAH PRIEŠ MONOPOLIJAS

ST. ANTHONY, Idaho, liepos 24. — Senatorius Borah reikalauja išgriauti visas monopolijas, nes jos vykdo krašte naikino darbą ir kliudo pramonės atstatymui — naujajai santvarkai.

VAKAR ŠILUMA CHICAGOJ PADARĖ REKORDĄ

Vakar popiet šiluma Chicagoj padarė rekordą. Chicagojos universiteto termometras 1:30 užregistravo 103.4 laipsnius, o 2:30 — 104.2 laipsnius šilumos. Oficialiai — 105 l.

Tuo būdu karštis padarė rekordą. 1903 metais liepos mėn. 21 d. buvo užregistruota 103 laipsniai ir šis rekordas laikėsi ligi vakar dienos.

Tą patį laiką Chicagojos aeroporte vakar buvo 106 l.

Iš oro biuro praneša, kad šiandien reikia laukti oro atmainos. Atmaina įvyks, o piet, o gal tik vakara — bus vėsiau.

Senų žmonių prieglaudoje, Oak Parke, vakar mirė net septyni įnamiai. Tai karščio aukos.

Nepaprasti karščiai žnybia visus vidurinius vakarus. Ūkiuose viskas baigia džiūti nuo sausros. Galvijai krinta dėl stokos vandens ir žolės. Išalkusieji ir ištroškusieji tūkstančiais atvežami į Chicagojos skerdyklas.

Kornai ir kiti javai baigia džiūti. Tas pat yra su daržovėmis ir vaisiais. Viskas eina brangyn. Spekuliantai naudo-

Stock Yards Handlers' unijos darbininkai pirmadienį su-streikavo galvijų skerdyklose, Chicagoj. Šios unijos biznio agentas Tom Devero pranešė, kad jei nebus lemta streikininkams susitaikinti su darbdaviais, šiandien rytą sustreikuos apie 10,000 darbininkų priklausančių Amalgamated Meat Cutters and Butcher Workmen of North America.

Jei pasireikštų streikas, kaip sakytą, būtų pragaištingas skerdykloms. Daugybė galvijų atvežama. Nebūtų kam jų priiminėti, prižiūrėti, girdyti ir šerti. Be to, po įvykusio gaisro skerdyklos dar nėra kaip reikiant pasitvarkusios.

Streiko priežastis, kaip paprastai, yra darbininkų išnaudojimas. Kompanijos darbo valandas taip manipuliuoja, kad darbininkai už nustatytą atlyginimą ilgiau dirbtų. Tuo manipuliavimu daugelini darbininkų net sekmadieniais reikia dirbti.

ATIDARYTAS KOJINIŲ FABRIKAS

HARRIMAN, Tenn., liepos 24. — Čia išnaujo atidarytas Harrimano kompanijos kojinių fabrikas.

Kompanija pagaliau sutiko priimti atgal į darbą 50 streikininkų ir jai grąžinamas mėlynasis aras.

Keletas šimtų darbininkų tikrai turi ko džiangtis.

NE DAUG ŽMONIŲ PARODOJE

Pastaromis keliomis dienomis ne daug žmonių lankė pasaulinę parodą. To priežastis, tai nepakenčiamas karštis.

ORAS

CHICAGO IR APYLINKES. — Šiandien popiet, ar vakarą numatoma oro atmaina; bus vėsiau.

"DRAUGAS"

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos Valstybės: Metams — \$6.00. Pusė metų — \$3.50. Tris mėnesiai — \$2.00. Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse: Pirmajam Metams — \$7.00; Pusė metų — \$4.00; Kopija — .03c.
Ekeibimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negažina, jei nepažįsta tam padaryti ir neprisiunčiamas tam tikslui pašto ženklų.

Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.

Skelbimai sekančiais dienai priimami iki 5 val. popiet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — .03c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

MŪSŲ VEIKIMO CENTRO REIKALAI

Už kelių savaičių, būtent rugpjūčio mėn. 21, 22 ir 23 dienomis įvyksta mūsų veikimo centro — A. L. R. K. Federacijos kongresas. Jis bus gana stipriam lietuvių centre — Cleveland, Ohio.

Jan buvo paskelbta, kad kongrese iškils labai svarbių mūsų visuomenės reikalų, į kuriuos reiks atkreipti rimto dėmesio. Dienotvarkėje matysime šiuos svarbius klausimus:

1. Mūsų mokyklų ateitis Amerikoje.
2. Lietuvių centrų stiprinimas ir palaikymas.

3. Vyrų vaidmuo katalikiškame ir tautiškaime veikime.

4. Moterų ir tautinis mūsų jaunuomenės auklėjimas.

5. Vilniaus vadavimas ir Vilniaus pasų ir ženklelių platinimas amerikiečių tarpe.

Sie penki klausimai, kurie į mūsų kongreso dienotvarkę, yra patys svarbiausi. Bus jų ir daugiau.

Amerikos lietuviai katalikai daug darbo ir pinigų yra sudėję į mokyklų statymą ir jų palaikymą. Jie taip darė, nes aiškiai žinojo, kad be mokyklų pagalbos sunku bus išlaikyti tikėjimą ir tautybę jaunuose Amerikos lietuvių kartose. Įsteigta visa eilė pradžios mokyklų prie parapijų, jau turime mergaitėms akademijų ir bernaičiams kolegiją. Pradžios ir aukštesnės mokyklos yra suvaidinusios labai svarbų vaidmenį lietuvių religiniame ir tautiniame judėjime Dėdės Samo žemėje. Ateityje jos taip pat svarbi, o gal dar svarbesnė vietą užims. Tik čia kyla klausimas, ar tos mūsų mokyklos išsilaikys, kada išnyks visi tie, kurie yra atvykę iš Lietuvos ir kurie tiek daug siejojos dėl tų mokyklų įsteigimo ir palaikymo? Vadinasi, ar čia, Amerikoje, augusios lietuvių kartos jas palaikys ir tai toje dvasioje, kokios palaikymui

jos buvo pastatytos. Tam klausimui nuodugniau svarstyti daug medžiagos patieks kun. Juozapo Simonačio referatas, kuris bus skaitomas A. L. R. K. Federacijos kongrese.

Kas bus su lietuviškomis parapijomis, organizacijomis ir draugijomis, jei lietuvių jaunimo nutautinimas bus varomas tokiu greitai tempu, kaip dabar? Tuo klausimu nemažai rašome ir kalbame. Konkretišką atsakymą išgirsime iš Federacijos pirmininko dr. Antano Rakausko, kuris skaitys referatą apie mūsų centrų palaikymą ir stiprinimą. Labai svarbu, kad šių referatų pasiklausyti ir tų aktualiausių šių dienų klausimų svarstyti suvažiavusį kiek galima daugiau mūsų organizacijų ir draugijų atstovų bei lietuvių visuomenės vadų. Kaip tuos klausimus išrišime ir kokius planus jų vykinimui nustatysime, tai pareis nuo mūsų pačių, nes "kaip pasiklosime, taip išsimiegosime".

Ir šiame kongrese, kaip ir pernai, vyrai ir moterų turės atskirus posėdžius, kuriuose taip pat bus išklausti referatai, bus svarstoma, ką atskirai veiks mūsų moterų ir vyrų, kad palaikyti lietuviybę šiame krašte.

Federacijos centro valdyba nuosirdžiai prašo organizacijų ir draugijų išrinkti į kongresą atstovus. Clevelando ir apylinkių žmonės prašo gausiai rinktis pasiklausyti referatų ir dalyvauti kongreso atidarymo iškilnėse, kurios bus gražios ir įspūdingos. Smulkmeniškai apie kongreso programą ir visas iškilmes bus paskelbta vėliau.

Federacijos kongresan yra pakviestas J. E. Vyskupas Teofilus Matulionis. Laukiama prielankaus atsakymo. Tikimasi, kad pakviestiną priims ir savo dalyvavimu mūsų veikimo centro kongresą padarys istoriniu įvykiu. Iš privačių šaltinių sužinota, kad Garbingasis Kankinys žada mūsų pakvietimą priimti. Retas ir garbingas svečias ne tik kongrese dalyvaus, bet ta pačia proga atliks didesnius lietuvių centrus Amerikoje ir sukeltų daug gražaus tikybinio ir tautinio entuziazmo. Jo atsilankymas daug ko naujo įnešų į mūsų gyvenimą.

Šia proga reikia priminti, kad vienas šių metų kongreso posėdis yra skiriamas Vilniaus vadavimo reikalams. Kadangi Federacijos skyriai yra taip pat ir Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriais, dėl to kongrese teks tuo reikalu plačiai pakalbėti ir pasitarti, kaip geriau čia varyti Vilniaus vadavimo akciją. Tame posėdyje galės dalyvauti ne vien Federacijos skyrių, bet ir atskirų Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrių atstovai.

Važinėdami Amerikoje Vilniui Vaduoti Sąjungos atstovai (kan. F. Kemėsis, prof. B. Vitkus ir P. Babickas) parduos Vilniaus pasus ir ženklelius. Dauguma kolonijų dar neprisiuntė į centrą pinigų. Prašome kuogreičiausia tai padaryti, nes reikia tie reikalai sutvarkyti ir pinigus pasiųsti ten, kam jie priklauso.

A. L. R. K. Federacijos sekretorius

Kristų Musų Viešpatį Pagerbdami

Pirmasis Lietuvos Eucharistinis Kongresas vyksta gausiai, didingai... Tūkstančiai lūpų garsina Viešpaties garbę žemei ir žmonėms... Žmogus nusilenkia garbę duodamas savo Kūrėjui.

Netikėjimas, ypač 19 šimtmečiu, plačiai išvystė savo akciją prieš religiją, ypač prieš Kristaus apreikštąją, Kat. Bažnyčios saugojamąją, stengdamas ją pašalinti iš privataus ir viešojo žmonių gyvenimo. Gyvas žodis, spauda, suvažiavimai, kongresai — visa yra naudojama, kad nuėmė nuo žmogaus galvos jojo krikščionies, žmoniškumo vainiką padarytų jį lygų neprotingam gyvuliui, kad laisvas nuo savo Dievo Kūrėjo ir jojo įstatymų žmogus galėtų gyventi gyvulio, tik gyvuliškųjų reikalų vergo gyvenimu. Šią akciją išlaisvinimu vadinami netikėjimo apaštalai nesigailėjo ir nesigaili nei triuso, nei lėšų.

Reaguodami prieš šias netikėjimo pastangas katalikai ėmėsi tų pačių propagandos priemonių tikėjimui žmonėse stiprinti, Dievui Kūrėjui garbinti. Iš tų pastangų ir gimė pirmutinis religinis suvažiavimas 1847 m. Avinjone, (Prancūzijoje) Kristui, Eucharistijoje esančiam, pagerbti.

Per pirmuosius po jo 30 metų tokie rajoniniai, vienos valstybės ribose arba vienos tautos daromi kongresai sutraukdavo ne mažai svečių ir iš kitų kraštų. Gimė mintis daryti tarptautinius Eucharistijos Kongresus. Belgijoje Lille 1881 m. įvykis Eucharistinis Kongresas laikomas pirmuoju tarptautiniu Kongresu. Londone 1908 m. įvykęs Kongresas atkreipė viso kultūringojo pasaulio akį, nuo to laiko Eucharistiniai Kongresai virto pasauliniais įvykiais.

Tarptautinių Kongresų ligi šiol įvyko iš viso 31; paskutinis 1932 m. buvo Dubline, jis laikomas didingiausiu, geriausiai pavykusiu Kongresu.

Lietuvoje Eucharistiniai Kongresai atskiromis diecezijomis pradėta daryti 1928 m. (Panevėžy). 1931 m. tokie dieceziniai Kongresai įvyko Vil-

kavišky, Šiauliuose, Kašiadoryse ir Telšiuose. Šiais 1934 šventaisiais metais vyksta Kaune Eucharistinis Kongresas yra tad pirmutinis tautinis (visos tautos) Lietuvos Kongresas.

Šis Kongresas yra tikrai nepaprastas istorinis įvykis mūsų tautai, mūsų valstybei. Pirmą kartą kai lietuviai priėmė katalikybę savo valstybėje viešai ir organizuotai atiduoda garbę Kristui Dievui, dalyvaudant tame garbinimo akte visai tautai ir josios valstybei. Pirmą kartą tauta ir jos valstybėje viešai ir organizuotai daro Kristaus Dievo išpažinimo iškilmingą aktą ir dėkoja Jam už visas Lietuvai suteiktas malones bei prašo naujų malonių, taip šiandien visiems — pavieniams ir visai tautai — reikalingų.

Šis didingas viešas būtinasis tikėjimo aktas yra teisingas Dievo, mūsų Kūrėjo atžvilgiu aktas žadąs daug palaimų tautai ir valstybei.

Netikėjimo apaštalių ujama religija ypač drovėjosi pasirodyti viešai; ji buvo šalinama, ypač iš viešojo, iš valstybinio gyvenimo vardan veidmaniško šūkiu: religija privati dalykas.

Skandžios Did. Karo ir šių dienų krizio pamokos, rodos, ima įtikinti ne vieną, jog religija, Dievą išpažinti turi ne tik pasilėjęs pasiras asmuo, bet ir organizuotą visuomenę, ir valstybę.

Tarptautiniai santykiai, vėliau politika, ekonomika išlaisvinti nuo religinių pareigų, nuo jos uždėdamų moralinių prievolių baigia kamuoti žmones, baigia juos smaugti jų pačių rankomis. Visi pasigenda padorių žmonių, sąžiningų valdininkų, nuosirdžių politikų, dorų ekonomistų. Religija pasirodo reikalinga ne tik asmeniui, bet ir visuomenei, ypač josios institucijoms, kurios baigia nustoti savo vertės bei prasmės, virdamos piliečių kankinimo priemonėmis dėl tikrų sąžiningų, aiškiau kalbant, tikrai religingų žmonių stokos.

Religijos prado per mažas viešajame gyvenime reikšima-

PRAGARAS AR ROJUS

Tūkstančiai tokio sugedusio jaunimo pripildė geležinkelijų stotis, nakvoja tuščiuose vagonuose, upių pakrančių uolose, grioviuose, apgriautuose namuose, asfalto krosnyse, patiltėse, išeinamose vietose. Jie plėšia, vagiliauja, elgetauja, paleistuvauja. Dažnai mergaitė ir keli berniukai, 12—14 m., susideda į krūvą ir kartu gyvena kokioj duobėj, berniukai plėšikaudami ar vagiliaudami parūpina maisto, o mergaitės jiems šeiminkauja ir esti bendra "žmona".

Vakarais šimtai mergaičių, net 13 metų amžiaus, apsupa praeivius siūlydamos jiems už duonos kąsnelį ar kečias kapikas savo apgailėtus mažus kūnelius. Visa tai mato policija ir nė kiek neprieštarauja.

Gaujos po 30—40 valkatų vaikų dienos metu užpildinėja žmones, atima pinigus, nuvelka drabužius, apiplėšia krautuves. Policija tai mato, bet duoda laisvę tiems plėšikams. Mat, tie valkatos vai kai čekos nariai šnipai, už tai jie gauna privilegiją vogti, plėšti, tik su sąlyga, kad plėštų privatus, bet ne valdiškas krautuves. Jie net dienos metu paleistuvauja. Tokie dalykai vyksta netik miestuose, bet visoj Rusijoje, kaimuose ir miesteliuose. Dar baisesnė dalykai vyksta vakare, naktį. Prietemoj kaimuose, mieste-

liuose ir miestuose moteris nedrįsta išeiti iš namų. Būriai chuliganų tyko moterų. Dažnai jauni chuliganai gatvėse apiplėšia žmones, nuvelka rūbus ir nuogus paleidžia arba nužudo, o moteris ir mergaitės ten pat gatvėje biaužiausiai išniekina. Prie tokių chuliganų darbų prisideda ir žymūs bolševikų valdininkai. Chuliganizmas vis labiau ir labiau plečias, apimdamas visų rusų subolševikėjų jaunuomenę. 1926 m. skaičius nusikaltimų, padarytų jaunuomenės iki 20 m. miestuose, pasiekė 76,000. O kiek komisarų akys dar nepastebėjo! "Rabochaja gazeta" rašo, kad 75% visų chuliganų yra jauni darbininkai nuo 12 — 18 m. "Chuliganizmas apėmė visą mūsų šalį. Jį mes sutinkame ir miestuose ir kaimuose, ir pramonės centruose, ir sostinėse. Pastaruoju metu jis pradėjo augti negirdėtu greitumu. Kai kuriose srityse jis graso sunaikinti visą civilizaciją, visą ekonominį gyvenimą. Reikia konstatuoti, kad šiuo metu Sovietų teritorijoje yra kelių milijonų chuliganų armija, savo skaičium žymiai prašokanti raudonąją armiją".

Bolševikų Rusijoje moterystė panaikinta; vietoj moterystės — paleistuvystė, kiekvienas pilietis turi teisę persiskirti su savo gyvenimo drauge ir vėl

(Tęsinys 3 pusl.)

sis yra vienas svarbiausiųjų šių dienų nenormalumų faktorių. Tikrojo žmogaus krizis yra šių dienų krizio esmė; o tik religija, gyvas praktikuojamas privačiai ir viešai, asmens ir visuomenės (valstybės) gyvenime tikėjimas ugdo žmogų, tautas ir jų valstybes. Tai pradeda suprasti šiandien jau ir tie, kurie dar vakar religijai jokios vietos, ar tik vienuolio celę arba zakristiją teskyrė.

Mūsų tauta ir valstybė šio Eucharistinio Kongreso dienos metu organizuotai mažų ir didelių, jaunų ir senų, privačių ir oficialių asmenų lūponis atiduoda Dievui kas Dievo, atlieka tai, kas tik teisinga yra Dievo atžvilgiu, urbi et orbi iškilmingai lyg pareikšdama,

jog nuo šios dienos ji dirbs ir veiks su Dievu, Dievui ir per Dievą Jojo garbei ir savo gerovei. Tokio bendradarbiavimo vaisių nereiks, be abejo, ilgai laukti: Kristus gausiai palaimų teikia tiems, kurie to prašo nuosirdžiai.

Pirmasis Eucharistinis Lietuvos Kongresas įvyko mūsų naujai atgimusios valstybės naujakurystės metu. Kaip laiminga būtų tauta, jei šio Kongresu prasidėjęs plėtimu josios religinis atsinaujinimas, sutapdamas su josios politiniu atsistatymu, paverstų ją vienu tikrai didingu gyvu org-mu, kurio fizinių ir dvasinių jėgų harmoningas išplėtimas laiduotų tautai jos sveiką ir laimingą ateitį. "R."

Kun. Dr. Fr. Sawicki,

Naujų Laikų Žmogaus Siela

Vertė Vyt. Mankeliūnas

KATALIKŲ AKCIJOS RELIGINIAI METMENS

(Tęsinys)

b) Identifikuojant pasaulį su Dievu panteizmas mano, kad tuo laimi ir pasaulį ir Dievą. Panteizmas giriasi tobuliausia Dievo sąvoka, užmesdamas teizmą, kad jo Dievas nėra absoliutis ir begalinis. Čia mintis yra ta: Jei pasaulis skiriasi nuo Dievo, tai yra kažkas, kuo nėra Dievas; tai Dievas yra pasaulio apribojamas. Gi Dievas, kūrėjas, turi būti neribotas.

Šis svarbus metafizinis argumentas atrodo esąs aiškus ir paremtas. Tačiau taip nėra. Panteizme, tiesa, visą yra Dievas, tačiau tas visą, tas visas pasaulis yra riboto tobulumo ir jame net yra nepaprastai daug blogo. Kyla abejonė, kuri

yra pagrindinė viso panteizmo klaida: Kaip šis pasaulis gali būti dievybė, jei jis yra netobulas, nedieviškas? Ir kaip Dievas gali būti Dievu jei Jame yra tiek netobulumo ir blogumo? Dievas būtinai turi būti laisvas nuo šio pasaulio netobulumų ir turi būti viršesnė esybė. Bet ar ta transcendentinė Dievo esybė nėra pasaulio apribota? Taip būtų jei pasaulis egzistuotų šalia Dievo nuo jo nepriklausomai. Gi tuo tarpu pasaulis yra Dievo kūrinys, todėl priklauso Jo jėgos ir egzistuoja tik Dievui ir per Dievą.

j) Jei tvirtinimas, kad Dievas yra visa ir viskas yra Dievas pareiškia Dievo ir pasaulio didybę, tai naujų laikų panteizmui gal dar daugiau rūpi žmogų iškelti iki aukščiausio laipsnio. Pagal panteizmą žmogus nėra iš nieko suvertas, bet yra dievybės apraška. Evoliucinis panteizmas net tvirtina, kad Dievas tik žmoguje pasiekia aukščiausią tobulumo laipsnį ir tik žmoguje tampa Dievu. Net sako, kad tuo būdu žmogus yra Dievo išganytoju, o ne Dievas žmogaus išgany-

tojas. Panteizmas yra žmogaus sudievinimas. Jame žmogus klausio balso, kuris prabilo pirmos pagundos metu: "Būsiu kaip dievai!"

Tačiau pasikartoja ir pirmos nuodėmės padariniai. Žmogus, kuris nori būti Dievu, pažįsta tik kad yra nuogas t. y. viskas jam primena žmogišką silpnumą, kad jis nėra absoliuti esybė, bet sutvėrimas. Pasitaiko, kad didelis genijus kaip Miekevičius, Goethe, Nietzsche savo dvasios pagavime stoja prieš Dievą, stoja su Juo ginčytis kaip lygus su lygiu ir po tokio didelio dvasios pakilimo krinta be sąmonės, negyvas — aiškiai matome, kad tai ne Dievas, bet žmogus.

Pagaliau panteizmas tam tikru žvilgsniu tik pakelia žmogų prie didybės. Mūsų esybė tampa dieviška, bet mes nukenčiame savistovybę. Žmogus tada nėra savistovus, nemirtingas, laisvos valios; tada jis pasidaro vien vienos dieviškos substancijos apraška, tik pereinamuoju dieviškojo proceso momentu.

Sulig teizmu, tiesa, žmogus tėra vien

tarinys, tačiau savystovis asmenybė, kuri laisva savo valia tvarko gyvenimą ir kaip dvasia tvers per amžius. Krikščioniškas teizmas turi gilią tiesą, kurią panteizmas garbina — tai žmogaus sudievinimas. Žmogus tėra vien tvarinys, bet suvertas pagal Dievo paveikslą ir panašumą, gi jo gyvenimo tikslas yra tapti panašiu Dievui. Malonė jį daro net Dievui nepaprastu būdu panašiu. Šv. Petras drašiai apie tai kalba, kad tuo žmogus tampa "consors divinae naturae", Dievo prigimties dalininku, gi Bažnyčios Tėvai tiesiog kalba apie žmogaus sudievinimą (deificatio). Tai turi geros prasmės ir randa sau krikščioniškame teizme pagrindimą. Juk žmogus per malonę tampa ne tik panašus Dievui, bet persunkia jo sielą dieviška esybė ir dieviškas gyvenimas. Kaip įkaitintas metalas tampa tarsi ngimi, taip žmogus, kuriame Dievas gyvena, taptum Dievu pasidaro.

d) Dažnai panteizmui teikiama pirmenybė dėl religinių motyvų. Užmetama teizmui, kad Dievas su žmogumi nesudaro

vienos esybės ir žmogus jungiasi su Dievu tik meilės aktais, gi tuo tarpu panteizme Dievas ir žmogus tampa viena esybe. Atrodo, kad religijos siekis — intimausias sielos susijungimas su Dievu tik panteizme yra patenkinamas. Dėlai to ir aiškinamas mistikų palinkimas į panteizmą.

Pripažįstame, kad žmogus ontologine t. y. esimo prasme negali intimiau susijungti su Dievu kaip panteizme. Bet jau buvo kalbėta, kad ir teizme žmogaus santykis su Dievu nėra vien išorinis. Teizmas neidentifikuoja žmogiškos prigimties su dieviškąja, bet šalia to mums Dievas nėra visai svetima būtybė, nes dieviška prigimtis ir gyvenimas perveria sielos gelmes. Šv. Povilas sako apie Dievą: "Jame mes gyvename, esame ir judame" (Apd. 17, 28), ir šv. Tomas moko, kad Dievas yra mums artimesnis negu mes patys sau.

(Daugiau bus)

BROLIŠKAS ĮSPĖJIMAS

Broliškoji meilė reikalauja, kad mes klystantį artimą įspėjume ir grąžintume į tiesos ir doros kelią. Mūsų Išganytojas uždeda mums kaip priedermę šiais žodžiais: "Jei tavo brolis tau nusidėjo, eik ir bark jį tarp savęs ir tarp jo vieno. Jei jis tavęs paklausys, tu laimėjai savo brolį" (Mat. 18:15).

I. Kada mes privalome įspėti savo artimą?

1. *Kai mūsų artimo nusikaltimas yra tikras.* Kol mes nesame tikri mūsų artimo nusikaltimu, tol mes neprivalome jo įspėti. Taip pat, nereikia, ir net neleistina tyrinėti artimo kaltybės. Tyrinėjimo pareiga priklauso vyresniesiems ir tėvams. Jie privalo žinoti ką jų pavaldiniai ar vaikai veikia, ar jie pildo savo pašaukimo pareigas. Bet jei asmuo nėra mūsų priešiūroje, tai mes neprivalome saugoti jo elgesį. Nes yra tokių, kurie kitus saugoja daugiau negu patys save, ir jie ištyrinėja viską, kas tik dedasi apie linkeje, kad tik galėtų surasti mažiausią nusikaltimą. Toki geradariai privalo save gerai ištyrėti, saugotis kitų neįtarinėti ir nekenkti visuomenės gerovei. Mes neturime patikėti kiekvienai žinia arba pranešimui, nes dažnai jie yra netikri arba perdėti. Todel ne-
skubink įspėti savo artimą, kol nebūsi tik-
sias apie jo kaltę, ir žinūrė, ar turi teisę įspėti, ir ar bus iš to nauda.

2. *Tada reikia įspėti artimą, kai be mūsų įspėjimo, nesimato galimybės jo pasitaisyti.* Nes jei asmuo padaręs klaidą, tuojau taisosi, nėra reikalingas įspėjimas. Broliškas įspėjimas yra dvasinė išmaldą. Kaip mes neprivalom duoti žmogui išmaldą, kurs kitados buvo neturtingas, o dabar yra turtingas, taip pat nereikia taisyti nusikaltėlių, kurs jau pasitaisė. Net ir tada nereikia įspėti savo artimą, jei reikišiai tikri vilties ženklai, kad jis jau taisosi. Bet jei yra gera priežastis, kad jis pats nepakeis savo nusistatymo ir nesitaisys, tai artimo meilė saisto mus jį įspėti.

3. *Tada reikia įspėti artimą, kai yra vilties, mūsų įspėjimas atneš gera.* Jei mes nesitikime, kad artimas mūs paklausys, ir vieton taisyti, darytūsi dar blogesnis, mūsų įspėjimas būtų betikslis. Nes ligonini gali duoti geriausius vaistus, jei jis jų nepriims, jam jie nepagelbės, o tik suaržins. Bet viršūninkai, turintieji valdžią, visuomet privalo įspėti savuosius ir juos priversti atlikti savo pareigas, ir neklusninius nusikaltėlius bausti bendrajam gerui. Tėvai, nors ir žinotų, kad jų įspėjimas paliks be vaisių, tačiau neprivalo paliauti įspėję vaikus, nes tėvai yra vaikų viršūninkai ir jų luomo pašaukimas saisto juos mokyti, įspėti ir taisyti savo vaikus. "Aš pasakiau tai, ir išgelbėjau savo sielą." Išganytojas įspėdavo rašto žinovus ir parizėjus, nors žinojo, kad jie nepasitaisys.

4. *Tada reikia įspėti artimą, kai viršūninkai apleidžia savo pareigą ir nėra kas tuom užimti.* Įspėjimo priedermė pirmiausiai priklauso viršūninkams, ir jei jie išpildo savo pareigą, kiti neprivalo kištis šiame dalyke. Bet jei viršūninkai nepildo savo pareigos, ir nėra kam juos užvaduoti, tai artimo meilė saisto kitus žmones įspėti klystantį artimą. Jei vyresnieji nežinotų apie pavaldinių nusikaltimus, kurie yra sunkūs ir negalima jį sustabdyti, tada reik pranešti vyresniesiems.

5. *Galutinai, tada reikia įspėti artimą, kai įspėjimai negrėsia didelės skrandos pavojus.* Artimo meilė nesaisto tada, kai įspėjimui grėsia pavojus apturėti didelę skrandą. Jei būtų baimė įspėjant artimą netekti nuosavybės ar net gyvybės, tada yra laisvas nuo įspėjimo. Bet jei žala yra menkutė ir yra viltis įspėjimo pataisa, reik įspėti jį. Bet vyresnieji, tėvai ir sielų ganytojai visuomet privalo įspėti, sudrausti, pabarti, nes jų šventa

ir griežta pareiga juos saisto atakiti jų aukštam pašaukimui.

II. Kaip mes privalome įspėti savo artimą?

1. *Išmintingai.* Šv. Gregorius Didysis pažymi: "Vieni ir tie patys vaistai nevisuomet atitinka visiems ligoniams; kai kuriems gali būti naudingi ir juos išgydyti; kitus pablogins ir net gali būti priežastimi jų mirties. Panašiai yra ir su įspėjimu, kurs yra vaistai išgydyti mūsų artimą, sergantį sielos liga. Mes įspėdami ir pabardami, turime taisyti artimo luomą ir nusiteikimą. Mes įspėdami asmenis aukščiau esančius už mus, rodykime jiems pagarbą, nes kitaip jie užsisąs ir atmes mus su panieka. Mes galime laisviau įspėti žmones sau lygius, bet ir su jais turime saugotis peržengti išminties ir meilės ribas, jei norime, kad mūsų įspėjimas būtų pasekmingas. Pavaldinius įspėdami, kalbėkime karštai ir rimtai, ypač su tais, kurie yra atkaklūs, nejauslūs prieteliškiems perspėjimams ir nieko nepaiso.

2. *Meiltingai.* Kiekvienas priims prietelišką ir malonų įspėjimą, o išmetinėjamai ir įžeidimai atstume ir daugiau daro bloga negu gera. Šv. Pranciškus salezietis sako: "Daugiau pagausi musių su keliais medaus lašais negu ūksuso statine." Šventasis taip sako iš savo patyrimo. Jis vieną dieną Anecijoj, Francūzijoje sakė pamokslą, priešė du advokatai padavė jam popierą. Šventasis manydamas, kad yra kas tokio skubaus, gal būt, reik žmonėms paskelbti, paėmė jį, perskaitė jo turinį, ir radęs jame labai įžeidžiančius jį žodžius, toliau tęsė savo pamokslą, nepažįdamas nei mažiausio sujudimo ar nepatenkinimo. Po pamokslu jis nuėjo pas advokatą, visai neminėdamas įžeidimo, paklausė jį, kaip tai atsitiko, kad jis užsitaravo jų nemalonę. Jie jam pasakė. Jis užtikrino juos, kad nieko nebuvo tokio jo mintyje kas galėtų įžeisti ar užgauti jų jausmus, ir atsilaukęs prieš juos, prašė atleidimo. Jie taip susimaišė, susigėdo ir prašė jo atleidimo, ir nuo tos valandos gyveno su šventu vyskupu didžiausioje ramybėje ir santarke. Tai tokia yra ramybės ir artimo meilės įtaka ant klystančios širdies. Nepamirškime Apaštalo žodžių: "Broliai, jei žmogus ir įpultų netikėtai į kokią nuodėmę, jūs, kurie esate dvasiniai, pataisykite jį, laikydamies ramumo dvasios" (Gal. 6:1).

3. *Tinkamu laiku.* Jei klystantis asmuo yra aistroje, perspėjimo ar pabarimo žodis bus veltinis. Jis atmes su panieka ir pasibaurėjimu nuosirdžiausį įspėjimą ir neklusis. Gydytojai neduoda jokių vaistų ligoniams, kada karštis yra aukštai pakilęs. Jie laukia kol karštis atpuola ir į normalesnį stovį sugrįžta. Mes privalome daryti panašiai, atidėkime įspėjimą iki aistra atvės ir minties ramybė sugrįš. Reik saugotis įspėti tada, kai yra supykęs, girtas ar blogame ūpe. Reik palaukti kol išsipagiris, pereis pyktis, įgys gerą nusiteikimą, tada jį įspėk.

4. *Tinkamoje vietoje.* Išganytojas mums įsako įspėti mūsų artimą pradžioje ir privačiai: "Jei tavo brolis tau nusidėjo, eik ir bark jį tarp savęs ir tarp jo vieno" (Mat. 18:15). Nė vienas žmogus nenori pasirodyti kaip nusidėjėlis. Kiekvienas pageidauja, kad jo nusikaltimai būtų paslėpti kiek tik galima nuo pasaulio akių, ir jis būtų laikomas pagarboje. Jei nuodėmės bus viešai apreištos, jis jausis įžeistas. Jis, jei galės, užsigs, susijaudins ir bandys ant kito bėdą nuvesti ir save pateisinti. Šita yda yra labai įsigalėjusi tarp vedusiųjų asmenų, kurie bėda kiti kiti savo vaikų ir svetimųjų akivaizdoje. Jie tuo stato pavojų savo autoritetą ir piktina namiškins. Tik tada galima viešai įspėti, pabarti, bausti, kai piktadarybė yra vieša ir blogos pasekmės, arba kuomet žinai iš patyrimo, kad privatus išbarimas

LIETUVIŠKOS PROZOS VERTIMAI

E. J. K.

Prie Stasio Piezės straipsnio "Draugo" No. 169 noriu keletą pastabų padaryti. Man rodos, kad lygiai pat svarbu, jei ne svarbiau, surasti tokių Amerikos lietuvių rašytojų, kurie pasirūpintų vertimu anglų kalbon Lietuvos rašytojų apie Lietuvą, lietuvių ir jų papročius. Gana maža dalis žmonių mėgsta ir skaito poeziją. Bet beveik be išimties visi skaito prozą — noveles, ir t. t. Tokiu būdu anglų kalboje novelės apie lietuvių ir jų gyvenimą padarytų kur kas didesnį įspūdį svetimtams, negu lietuvių poezijos antologija anglų kalba.

Sigrid Undset savo novelėse nupiešė ne švedų, bet norvegų tipus. Ji pati norvegė, rašė norvegų kalboje, ir tik apie norvegus.

Sigrid Undset pati nerašė anglams arba kitoms tautoms apie norvegus. Kiek mes jos veikalų pažįstame, visi yra vertinami. Jeigu nebūtų atsiradę vertėjai šiam darbui, mes iki šiai dienos gal nieko apie ją nežinotume.

Todėl netinka vienu plačiu pareiškimu sakyti, kad mes lietuvių neturime savo Sigrid Undset, arba tokių rašytojų, kurie savo veikaluose gyvai aprašytų Lietuvą, jos gyventojus, būdą, papročius, t. t. Mes tokių rašytojų ir tokių veikalų turime — tik trūksta lietuvių rašytojų, gerai mokančių anglų kalbą, kurie galėtų tuos veikalus išversti į anglų kalbą.

Ar rasime lietuviškesnį, ve-

nieko gera neduos, jis turi būt įspėtas viešai. Taip Kristus keletą kartų viešai ir rūšiai barė rašto žinovus ir parizėjus, kad sustabdžius papiktinimą, kurį Jo mokytiniai arba kiti žydai galėjo prisivesti.

5. *Mes patys duokime gerą pavyzdį.* Mūsų žodžius privalo sekti geri pavyzdžiai. Šv. Jonas Auksaburnis sako: "Mažiausiai daro įtekmės mokytojas, kurs yra išmintingas tik žodžiuose, nes tai ne mokytojo amatas, bet aktorijos." Tas, kurs įspėja, veda gerą, dorą gyvenimą, jo žodžiai daro išganingą įspūdį jo artimui, kurs mes daręs blogą ir taisyti savo gyvenimą. Šv. Izidorius sako: "Žodžiai be darbų girdimi tik ausimis, bet jei jie lydimi darbais, pereina į širdį ir sujūdina valią." Kaip daug mus pamokina švento tyruolio Abraomo pavyzdys. Uolusis Dievo tarnas ilgai vargo patraukti netikinčiuosius į imti Evangeliją, bet visos jo pastangos pasiliko bergždžios. Bet kada jis kantrybėje ištvėrė įžeidimus, smūgius, tada jie artinos prie jo su didėle meile. Jie atsakė: "Štai šio žmogaus kantrybė ir jo meilė mums! Jis nepaiso visų įžeidimų ir skausmų, jis tveria

tėtė, išvertė į lietuvių kalbą Dante'io garsiąją "Diviną Comediją" — "Draugą" ir "Draugą".

Neužilgo bus prašalinti iš Lietuvos valstybės radijo studijos orkestras visi svetimšaliai muzikantai. Bus priimami tik lietuvių muzikantai, kurių Lietuvoje dabar yra daug be vietų.

Sesuo Cherubim, O. S. F., muzikos pedagogė, — birželio mėn. numeryje "Caecilia", muzikos žurnalo, paduoda įdomių aprašymų apie Lietuvos tautišką dainas ir šokius.

Lietuva turi savo lėktuvų fabriką, kur gaminami grynai lietuviškos konstrukcijos lėktuvai.

Anna May Wong, garši kinietė Hollywoodo žvaigždė, yra buvusi Lietuvoje.

Barcelona, Ispanijoje, gyvuoja lietuvių draugija "Vienybė".

"Shell" gazolinas ir produktai parduodami Lietuvoje.

E. J. K.

— Birželio 29 dieną sušijo lygiai dviejų metų, kaip Kaune po neilgos ligos mirė lietuvių tautos atgimimo dainius Maironis. Šios sukaktuvės vi-soje Lietuvoje, o ypačiai Kaune buvo plačiai paminėtos. Tuo tikslu įvairios organizacijos sušaukė specialius susirinkimus, kuriuose pagerbtas didysis dainius. Lietuvos spauda taip pat pagerbė Maironį sukaktuvių proga pasverdama eile straipsnių.

skelbdamas savo mokslą. Jei žodžiai nebūtų Dievo įkvėpti, jis tikrai nekenktėtų dėl mūsų. Ateikite, įtikėkime į Dievą, Kurį jis skelbia. Ir įtikėję į Dievą ir vedę gražų, krikščionišką gyvenimą.

Laikykis šių taisyklių įspėdamas savo artimą. Pamokyk, pabark gudrai ir veng prievartą darandio uolomą, kurs daugiau kenkia negu gera daro. Savo pasielgimu parodyk, kad tavo pasibarime glūdi kitų meilės motyvas, ir kad tu ne ką kita turi savo žvilgsnyje, kaip tik tikrąjį savo artimo gerą. Įspėdamas artimą, saugokis užsikarštinimo, stjudimo ar savimylės. Tėmyk laiką, vietą ir įspėk privačiai, ne bent ypatingos apystovos kitaip reikalaujant parodyti tavo artimui, kad tu įspėjai jį ne užgėdinimui, bet pataisymui. Lai tavo žodžius lydi geras pavyzdys, ir hūk laisvas nuo prasikaltimų, kuriuos randi savo artimame. Pagal šių nurodymų gyvendamas išpildytis broliško įspėjimo krikščionišką priedermę su meile ir uolumu, ir Dievas gausiai tau atlygins už artimo meilės krikščionišką darbą, nes "tie, kurie mokina teisybę žibės amžinai kaip žvaigždės" (Dan. 12:3).

PRAGARAS AR ROJUS?

(Tęsinys iš 2 pusl.)

is naujo vesti kitą ir tai tiek kartų, kiek tik jis nori, net po kelių kartų į dieną. Persiskirti beveik nereikia jokių formalumų, tereikia tik užsiregistruoti vietos tarnyboje, ir dalykas baigtas. Persiskirti pakanka pareikšti tik norą, ne reikia atsiklausti antrosios pusės. Daugelis bolševikų yra po 50, 60 ir net 100 kartų persiskyrę, o bolševikas švarcas vedė net 150 žmonių. Vieną dieną jis vedė net 6 žmonas. Tokio baisaus lytiškų santykių sąlygų tikėjimo nerasime tarp laukinių Azijos, Afrikos ir Amerikos tautų. "P. B."

Vytautas Lapšys

VYRAI — ATYDA!

Štai yra specialūs pranešimas, kuris bus išduotas kiekvienam vyrui, kuris pasiekė "viduramį" ir jautia reikalingumą tam tikro galviančio TO-NIKO. Kad suteiktų galimumą tiksliai žinoti, kurie dvi kokių nors prieštaringai atidėlioja užsakyti

Nuga-Tone

tiesiog nuo distributorių. Ši Gydytojaus receptai, dabar parduodama tikose valstyse, Viena Doleris už mėnesio treatmenta — būkite saimi! Gaukite butelį šiandien — garantuojame.

RHEUMATISM

Pain—Agony Starts To Leave in 24 Hours
Happy Days Ahead for You

Think of it—how this old world does make progress—now comes a prescription which is known to pharmacists as Allenru and within 48 hours after you start to take this swift acting formula pain, agony and inflammation caused by excess uric acid has started to depart. Allenru does just what this notice says it will do—it is guaranteed. You can get one generous bottle at leading drugstores everywhere for 48 cents and if it doesn't bring the joyous results you expect—your money whole heartedly returned.

VISADA UZMIRATA

Ar šitai. Modeli jos ne-
paga. Ji pati nedidėja
jos blogas svapės juvo
priešastim, nes bloga kra-
po niekas nemėgsta. Vis-
nok ypač ta gali pasilinti.
Gargaliuk su listerine ir
tas atlieka šią reiklą. Var-
tok kasdien. Bandymai ro-
do, kad šis vaistas atlieka
greit, ko kiti vaistai ne-
padaro per 4 dienas.

LAMBERT PHARMACAL
COMPANY
St. Louis, Mo.

LISTERINE

promptly ends odors ordinary
antiseptics can't hide in 4 days

Ką Tik Gavome

OŽKABALIŲ DAINOS

surinktos D—ro J. Basanavičiaus.
Dviejose dalyse. Viena 25c, abid-
vi 50c. Dabar galima jas gauti

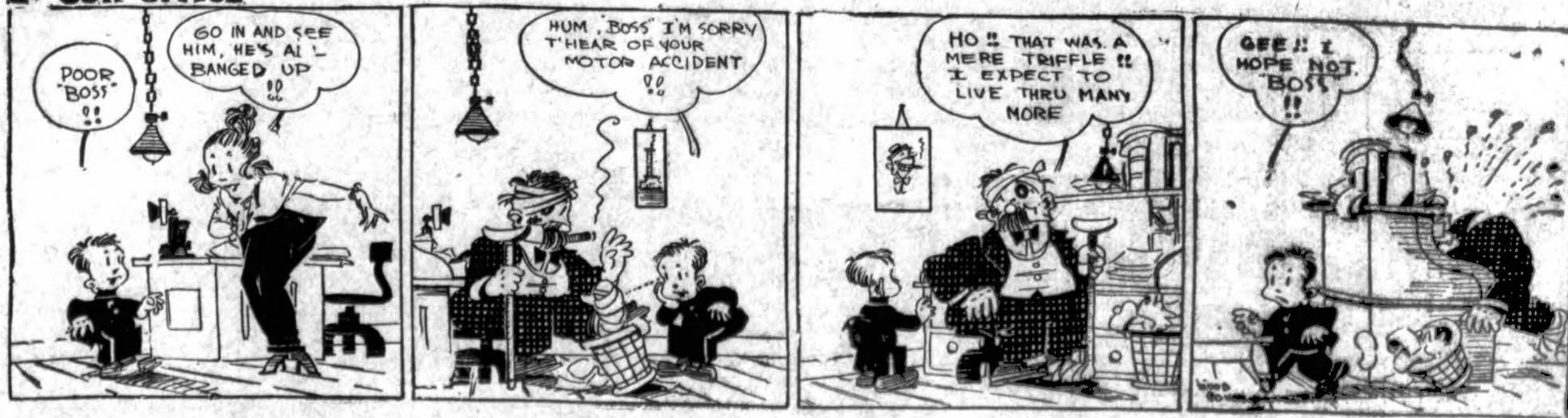
"DRAUGAS"

2234 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

"DRAUGAS"

Katalikiškas!
Lietuviškas!
Patriotiškas!
Teisingas!
Naudingas!
Išamokantis!

IN OUR OFFICE

Pirmieji Muzikos Pionieriai

Rašo A. P. Stulga

Georg Fredrikas Handelis

glijoje 1759 m. ir tapo palaidotas Westminster Abbey.

Geo. F. Handelis gimė 1685 m. Jo tėvas buvo gydytojas ir norėjo, kad sūnus taptų advokatu. Bet jaunas Handelis iš mažens rodė tokius muziką gabumus, kad tėvo draugai patarė jam leisti sūnų siekti muzikos. Būdamas vienuolikos metų Handelis gabi valdė klavikordą, vargonus, smuiką ir keletą kitų instrumentų. Septyniolikos metų jis jau buvo katedros vargonininku ir dar jaunas būdamas pradėjo rašyti operas.

Handelis buvo entuziastas ir užtat jis ieškojo platesnės dirvyos savo muzikaliams gabumams. Jis nuvyko į Italiją, vėliau į Angliją. Kur tik pasiskandavo, visur buvo širdingai sutiktas. Anglijoje buvo tiek pamylėtas, kad iki mirstant jam buvo iš valdžios skirta pensija. Handelis turėjo draugų ir priešių. Vienas jo priešių buvo italis, kompozitorius Bononcini. Jiem bėkompetuojant, buvo daug keistų įvykių. Tas nemažai pakenkė ir Handelio sveikatai.

Handelis yra parašęs daug gražios muzikos. Viena žymiausių jo kompozicijų yra *Mesijas*. Šios kompozicijos ištrauka Alleluja yra jau daugelį žinoma ir girdėta net ir lietuvių kalboje.

Handelis buvo nevedęs. Jis nustojo regėjimo šešiais metais prieš mirstant, bet vis vien nenustojo dirbti muzikos labai tol, kol galėjo. Mirė An-

Handelis kaip vokalistų kompozitorius

Karaliai, galiūnai, turtuoliai, politikai ir kiti, kurie gyvena turtuose paskendę ir būna garsūs, mirus su jais dingsta ir jų garbė. Muzikininkai, mokslininkai ir kiti žmonijos dvasios kėlėjai, daugiau ar mažiau, lieka amžinai menamini.

Tų muzikos mokslo didvyrių tarp turime Handelį, kuris savo kompozicijomis ir liks nemirtinu. Už parašymą gražių giesmių ir dainų, jis ir yra žymimas daugiausiai kaip vokalistų kompozitorius. Nei vienas kompozitorius nėra parašęs taip melodingai ir taip patogiai muzikos balsui. Nei vieno kompozitoriaus kompozicijos neviršija Handelio dėsnių ir lavinimo balso jėgos. Reikia, dainininkas neturėtų pilno repertuaro, jeigu jis nevartotų Handelio kompozicijų. Geras balso lavintojas vartoja jo kompozicijas kaip medžiagą sekmingam balso lavinimui — vyriško, ar moteriško; koncertui, ar operai.

Handelis yra parašęs rinkinius įvairių kurinių, operų, oratorijų ir t.t. Jo kompozicijos atnaujina žmogaus jausmus, kelia širdį prie Viršgamtinės Tobulybės. Jo muzika supranta ir pasidžiaugia filosofas ir jaunas vaikutis. Tiesiog, trūksta žodžių reikėti spūdžiams girdint jo muziką.

Franz Joseph Haydn

F. Juozas Haydnas gimė Rohrou, Austrijoje, 1732 metais. Jo muzikaliai gabumai buvo pastebėti jam dar būnant vos šešių metų. Jaunam Juozukui buvo duota progos studijuoti muziką. Būdamas aštuonių metų, jis įstojo į žymų chorą Šv. Stepono katedroje, Viennoje. Paūgėjus ir balso mainymosi, laikotarpis jis buvo paliausotas. Sakoma, kad tame laikotarpy, būnant jam apie septyniolikos metų, turėjęs daug nesmagumų. Bet su prieteliu ir draugu pagelba, jis nenustojo savo muzikalės karjeros. Nenuilstamai jis praktikavosi klavikordos, smuiko ir kompozicijos.

Netrukus Haydnas pradėjo rašyti kompozicijas: mišias, operas, simfonijas, orkestracijas, sonatas etc. Taip pat, buvo gabus orkestrų ir chorų vėdejas. F. J. Haydnas buvo geras katalikas ir užtat jis parašė žymų tikybinį kūrinį *Septynis Paskutiniuosius Išganytojus Žodžius nuo Kryžiaus*, kurie ir po šiai dienai, kai kur, yra išpildomi. Haydnas laikų muzikininkai tiek mylėjo Haydną, kad net jį vadino „Papa Haydn“.

Seimyninis Haydnas gyvenimas buvo nejauskas ir prieštasties jo žmonos. Bet, nepaisant viso to, jo muzika yra linkmaus pobūdžio. Kada prancūzai užpuolė atakuoti Vienos miestą, 1809 m., sakoma, Haydnas miręs iš išgąsčio. Beabejo, senam žmogui tas galėjo pakenkti. Haydnas yra palaidotas Viennoje.

Mozartas

Wolfgang Amedeus Mozartas (Mocartas) gimė 1756 m. Salsburge, Austrijoje; mirė 1791 m. Mozarto gyvenimas buvo tragediškas. Tragedija, paprastai, esti vaisiai igimto asmeninio silpnumo arba nesuvaldomos baimės kančių, tuščiai kovotų, kurios ant galo pasikelia ir suardo gyvenimą ir žmogaus linksmumą. Tat ir Mozarto visame gyvenime matėsi, kad būta kokios tai išlaikinė blogoji jėga.

Jo gyvenimas buvo trumpas metais, bet jis patyrė daugiau negu daugelis kurių amžius būtų buvęs tris kartus ilgesnis.

Pažvelgus į Mozarto gyvenimo pradžią, pasirodo, kad jo gyvenime nėra buvę kūdikystės arba jaunystės muzikoje. Nors jis buvo kūdikis, kaip ir kiti, bet būdamas trijų metų amžiaus, jis jau skambino akordus ant arpinkordos, tų laikų populiariausio instrumento. Būdamas keturių metų, jis jau grojo minuets ne tik su teisinga technika, bet jau su geru ritmu ir ekspresija.

Paprastai, manoma, kad muzikalė ekspresija įgijama daugiausiai iš gyvenimo patyrimo ir jo supratimo. Bet ne taip buvo su Mozartu. Tiesa, Mozartas iš kūdikystės turėjo progos prie muzikos, nes jo tėvas buvo geras muzikininkas, o motina taip pat didelė muzikos mylėtoja. Tat, toje šeimoje muzika viešpatavo.

Mozartas turėjo sesutę Mariannę, keturias ir pusę metų už save vyresnę. Ji buvo beveik panaši gabumų savo broliui. Gal būt, jiems muzika buvo taip natūrali, kaip antukams plaukiojimas.

Būdamas penkių metų amžiaus Mozartas jau buvo kompozitorius. Yra pažymėta, kad vieną kartą, penkių metų vaiką tėvas rado pasilenkusį ant muzikos partitūros ir berašantį. „Ką veiki?“ — paklausė tėvas jauno savo sūnaus. Jaunutis kompozitorius atsakė rašęs „koncerto“ dėl pianino. Tuom pat kartu pasitaikė būti tėvo draugui ir-gi muzikininkui. Tėvas ir jo draugas paėmė peržiūrėjo jauno kompozitoriaus rašinį ir nusistebėjęs tėvo draugas pasakė: „Tai yra geras kūrinys ir net pergeras dėl paprasto — generallio vartojimo“. Tada su tikrąja ekspresija jaunas Mozartukas jiems atsakė: „Reikia šią kompoziciją praktikuotis, kad ją išmokus“. Jaunas kompozitorius paėmęs tą savo

kompoziciją tuoj užgrojo kuo kiu būdu, vaikas liko vien tegeriausiai.

Wolfgangas tėvas suprato sūnaus pažangą; suprato, kad vaiką galima padaryti koncertiniu artistu. Vaikas jaunas amžium, o jau rodo nepaprastus gabumus. Tokiu būdu tėvas su jaunais vaikais išlaikė pradžio keliauti po pasaulį. Visur jie buvo širdingai ir su didėlenis iškilmėmis sutikti.

Rojalistai buvo tikrai susidomėję apie peranksti subrendusį Wolfgangą. Bet-gi, tie patyrimai tobulino mažą vaikuką ir, beabejo, jo mokslas buvo geresnis negu jis būtų buvęs paprastai įgijamas. Nors ir buvo jie visur entuziastiškai sutinkami, bet mažai ką daugiau laimėdavo kaip tik reikalingiausias išlaidas. Su laiku, susidarė tokios aplinkybės, kad senis Mozartas nebeišsigalėjo važinėti su sūnum ir buvo priverstas pasilikti namie. Tokiu būdu jis nebegalėjo būti kartu su jaunu muzikos stebintoju. Čia ir pradžia jauno Mozarto tragedijos.

Nebegalėdamas keliauti kartu su tėvu jaunas Mozartas daro maršrutus, vykstant kartu jo motinai. Ant nelaimės, Paryžiuje, jo motina mirė. To-

Tel. LAFayette 3057
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X—SPINDULIAI
3051 West 43rd St.
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakare
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį

DR. A. P. GURSKIS
DENTISTAS
4204 ARCHER AVE.
corner Sacramento
Val.: nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Phone Hemlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 So. Western Avenue
Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS OPTOMETRICALLY AKIU SPECIALISTAS
Paėngvins akių įtempimą, kuris eiti priežastimi galvos skaudėjimo, svajinio akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karsit, atitaiso trumparegystę ir toliau regystę. Pritaikoma teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreiptiama į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7589

SKAITYKITE

IDOMIAUSIUS LIETUVISKUS KATALIKISKUS LAIKRAŠČIUS

„DRAUGAS“, vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeinąs 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.

„DARBININKAS“, Lietuvių Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina dukart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00. Pusmėčiui \$2.

„LAIVAS“, savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois. Metams \$2.00.

„STUDENTŲ ŽODIS“, A. L. K. Studentų organizacijos žurnalas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$2.00.

„MOTERŲ DIRVA“, A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėsinis žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill., Metams \$2.00.

sūnus ves ką nors iš aukštos kilnės. Senis Mozartas nepriarė sūnaus susižadavimui su Weberiute. Taip pat nepritarė ir jaunavedės auklėtojas ir rašciai atsinešė į jų susituokimą. Bet meilė, paprastai, randa išeitį. Nors su laiku tėvas buvo sutaukintas, tačiau nedavė savo talentingam sūnui reikalingos paramos ir nerodė simpatijos, kuri, beabejo, būtų jam daug reikusi.

LIETUVIAI DAKTARAI: AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI:

DR. P. ATKOČIŪNAS
DENTISTAS
1446 SO. 49th ST., CICOERO, ILL.
Utar., Ketr. ir Pėtn. 10—9 val.
3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Paned. Sered. ir Subat. 2—9 val.

Dienoms Tel. LAFayette 5793
Naktimis Tel. CANal 0402

DR. A. J. JAVOIS
Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.
Nedėlioj pagal sutartį

Office Tel. REPUBLIC 7696
Res. Tel. GROvehill 0617
7017 S. FAIRFIELD AVE.
DR. J. J. SIMONAITIS
2423 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketr. 9-12 ryto
Nedėlioj susitarus

Tel. CANal 6122
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 W. Cermak Road
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1—3 ir 7—8 vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPUBLIC 7868

Office: Tel. LAFayette 4017
Res.: Tel. HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVE.
Ofiso valandos: 2-4 ir 6-8 val. vak.
Rezidencijos Ofisas: 2656 W. 69th St.
Valandos: 10-12 ir 8-9 val. vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 0036
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį
Tel. Ofiso BOULEvard 5913—14
Rez. VICTory 2343
DR. A. J. BERTASH
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 W. 35th Street

I V A I R Ū S D A K T A R A I:

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
3 lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.
Telefonas MIDway 2880

Res. Phone Englewood 0641
Office Phone TRIangle 0044
DR. A. R. McCRADIE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
7850 So. Halsted Street
ROOM 210
Val.: 2-4 ir 7-9 vakare

Tel. CANal 0257
Res. PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 4 popiet
6 iki 8:30 vakare

Tel. LAFayette 7650
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Office Phone PROspect 1028
Res. and Office 2359 So. Leavitt St.
CANal 0706

DR. J. J. KOWARSKAS
PHYSICIAN and SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso telef. BOULEvard 7890
Namy Tel. PROspect 1930

Tel. BOULEvard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arš 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

DR. J. RUSSELL
Lietuvių Chirurgas ir Gydytojas
2515 WEST 69th ST.
Of. ir Rez. Tel. HEMlock 6141
Valandos:
2-4 popiet; nuo 6-8 vakarais

Office Tel. Wentworth 6330
Res. Tel. Hyde Park 3395
DR. SUSANA A. SLAKIS
MOTERŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
6900 SOUTH HALSTED ST.
Kva 8 iki 12 ryto ir 2 iki 8 vakarais

Ofiso Tel. CALumet 6893
Res. Tel. DRExel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St.
Kampas 31st Street
Valandos: 2-4 popiet, 7-9 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais 10-12

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. PLaza 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

5 METŲ GARANTIJA Metai Apsaugos ant VISŲ MODELIOŲ

Westinghouse

Westinghouse

Refrigerators

MOKESČIAI
LABAI MAŽI
NET TIK

20c į dieną!

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St. Tel. Blvd. 4705

BUDRIKO duodami lietuviški radio programai:

WCFL .970 k. nuo 1:00 iki 1:30 val. po p. nedėliomis
WAAF .920 k. nuo 1:30 iki 2:00 val. po p. nedėliomis
WHFC 1420 k. nuo 7:30 iki 8:30 val. vak. ketvergalis

WISCONSIN'O LIETUVIŲ ŽINIOS

VIKTORAS MANDRAVICKAS, generalis agentas
815 — 45th Street, Kenosha, Wis.

KALBĖJO F. VAITKUS

Sheboygan, Wis. — Liepos 10 d. Atletų klubo susirinkime kalbėjo leitenantas F. Vaitkus. Gerb. svečio kalba buvo labai įdomi, nes lietuvių dalyką, kuriuo dabar yra susidomėję ne vien Amerikos lietuviai, bet ir visa Lietuva. Rugpjūčio 12 d. Sheboygano lietuviai rengia iškilmingą vakarienę su plačia programa leit. Vaitkui pagerbti.

Liepos 13 d. pasimirė Marijona Steponavičienė. Tai buvo viena senųjų Sheboygano lietuvių gyventojų. Vėlonė buvo iškaima narė Šv. Pranciškaus Tretininkų ir Šv. Onos draugijų. Užtat minėtų draugijų narės atidavė jai gražų, paskutinį patarnavimą. Laidotuvės buvo didelės, nes vėlonė buvo plačiai žinoma savo malonių būdu ir dievotumu ne vien savo parapijoje, bet ir kaimyninėje Šv. Petro, į kurios

bažnyčią ji kasdien eidavo klausyt šv. Mišių, kuomet sveikata jau netarnavo, kad galėtų lankyti savo bažnytelę. Vėlonė buvo gimusi Lietuvoje, 1865 m. Zarstų kaime, Prienų parapijoje, po tėvais Gustaičiūtė. Nuliūdime palikto vyrą Povilą ir dvi seseris Chicagoje. Palaidota lietuvių kapuose.

Liepos 22 d. parapijos choras turėjo labai linksmą išvažiavimą į Lake View parką. Sykiu dalyvavo ir parapijos komiteto nariai su baž. rinkikais.

Wisconsinio Lietuvių Diena šiemet įvyksta Sheboygane, rugpjūčio 5 d., Calumet Parke, ant kelio 141. Vietinė R. K. Susivienijimo kuopa stropiai rengiasi prie šio išvažiavimo. Tam tikslui jau laikė kelis susirinkimus.

Jung. čėverykų išdirbystės darbininkai grįžo į darbą. Jie

lai. jo. Dabar siaučia didelis streikas Kohler porcelino išdirbystėje. Tarpininkauti tarp kompanijos ir darbininkų yra atsiūstas iš valdžios Tėvas J. Maguire, buvęs Šv. Viatorio kolegijos prezidentas, Kanakee, Ill. Iki šiol streikas buvo vedamas ramiai būdu.

Yra vilties, kad už dienos, kitos bus su kompanija susitarta. Šitoj išdirbystėj streikuoją apie 1,400 darbininkų. Jų tarpe yra keliolika ir lietuvių. V. Z.

PASILINKSMINO

So. Chicago. — Šv. Juozapo parapijos jaunesniųjų mergaičių choras suruošė išvažiavimą 24 d. šio mėnesio, Indiana valst. prie ežero. Išvažiavimas įvyko dėka Kasto Gaubio, vietos vargonininko, kuris gavo automobilius chorui nuvešti.

Šis choras visuomet sekma dieniais gieda bažnyčioje per pirmąsias mišias. Jo giedojimas žmonėms labai patinka, nes gieda lietuviškas gražias giesmes. Taigi šioje parapijoje yra du chorai ir abu gerai sutvarkyti vadovaujant vargonininkui Gaubiui.

Penktadienio vakarą, parapijos svetainėje, 8 val., įvyks susirinkimas Tretininkų draugijos. Šis susirinkimas yra mėnesinis, užtat yra svarbu, kad visi tretininkai-ės dalyvautų. Raporteris

PAREMKIME SESERIS

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų centro išvažiavimas įvyks rugpjūčio 19 d., Marquette parke. Išvažiavime dalyvaus visi skyriai. Katalikų visuomenė prašoma skaitlingai atsilankyti. Tuomi paremsime Šv. Kazimiero vienuolyną. Seserų rėmėjas

Lietuvos Vyčių 24 kuopa rengia "truck-party" nedėlioje, liepos 29 d. į Indiana Dunes State Park, Waverly Beach. Trokai išvažiuos 7:30 val. ryto. Round trip kainuoja tiksliai 50c. Nariai yra raginami nesivėluoti.

LABDARIŲ DIRVA

KVIEČIA Į SUSIRINKIMĄ

Lietuvių R. K. Labdaryų Sąjungos centro valdyba nuoširdžiai kviečia visų kuopų atstovus į svarbų mėnesinį susirinkimą, įvykstantį liepos mėnesio 25 d., paprastoj vietoj — Aušros Vartų parapijoje, West Side.

Dabar pats vidurvasaris. Susirinkimams blogiausias laikas, nes karšta. Bet susirinkimo praleisti jokių būdu negalime, nes yra daug darbo ir reikalų. Aną kartą trumpai šiame mūsų skyriuje buvo užsiminta, kad karščiai ar šalčiai — nelaimės paliestieji, seneliai ir našlaičiai visada reikalingi paramos. Kad tą pašalpą suteikti, reikia dirbti ir nuolat dirbti.

Šio vakaro susirinkimo dienotvarkę turime keletą svarbių reikalų, kurių tarpe yra prisirengimas prie rudeninio išvažiavimo mūsų organizacijos (labdaryų ūky. Kaip pra-

ėjusiais keleriais metais, taip ir šiemet tas išvažiavimas įvyks sekma diena, rugsejo mėn. 2 d. Jau šiame susirinkime kuopos turės pranešti, kokius planus jos turi dėl to išvažiavimo, kaip mano pasitikti ir pavaišinti atvykusius svečius. Būt gera, kad kuopų veikėjai iš anksto apie tai pagalvotų ir paruoštų ką nors naujesnio, įvairesnio. Nuo to daug pareis išvažiavimo pasiekimas. Mes turime žiūrėti, kad atvykę žmonės į labdaryų ūkį ne tik vieną kitą centą praleistų, bet kad savo atvykimu būtų patenkinti, kad jie galėtų pasisėsti nuo miesto triukšmų ir kad padoriai galėtų pasilinksinti. Mūsų rudeninis išvažiavimas turės būti jaukus, tikrai šeimyniškas ir turės prisidėti prie išjudinimo visuomenės labiau rūpintis lietuvių labdarybės reikalais.

Centro valdyba pasitiki, kad šio vakaro labdaryų susirinki-

mas bus gausingas, taip pat kad netruks ir naudingų mūsų organizacijai nutarimų.

Pamiršome svarbų reikalą

Seniau pas mus būdavo gražus paprotys padaryti lietuvių bažnyčiose kolektyvą lietuvių labdarybės tikslams. Tai turi padaryti vietinės kuopų valdybos ir tai netruks. Juk visi žinome, kad tam darbui prioritaris ir aukštoji Bažnyčios valdžia. Tat, kuopos prašomos šios kolektyvo reikalą imti dėmesin ir kuo greičiausia imtis atitinkamų žygių. Labd.

ATOSTOGAUJA

Town of Lake. — Darbšti veikėja J. Razbadauskaitė su savo sesute Elenute, gyv. 4518 So. Wood St., išvažiavo atostogoms į Spring Valley ir į Princeton, Ill. Linkime smagaus poilsio ir laimingai sugrįšti. Rap.

GRABORIAI:

ROSELLI BROTHERS, INC.,
PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai iškalimo ir išdirbimo visokių rūšių paminklus ir grabnamius. Mūsų kėlmyna specializuoja šiame darbe per šešias kartas. Venkite paminklų reikalus tiesiai su pačiais išdirbėjais.

MOUNT CARMEL
KAPINĖS

Vienas blokas į rytus nuo didžiųjų vartų

HILLSIDE, ILLINOIS

Trys telefonai:
Rez. PENSACOLA 9011
BELMONT 3485
Office: HILLSIDE 2805
Vincent Roselli, secr.

Alfred Roselli, pres.

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies Paminklų ir Grabnamių

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoje

Suvisr 50 metų patirtimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigų

Mes atlikome darbą daugelį žmonių Chicagoje Lietuvių.

527 N. WESTERN AVE.

artl Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois

GRABORIAI:

LACHAWICH
IR SŪNOS
LIETUVIAI GRABORIAI

Patarnauja laidotuvių kuopigaliaus Reikale meldžiu atsiųskite, o mano darbu būsite užgandinti
Tel. CANal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49th Ct. Cicero, Ill.
Tel. CICEro 5927

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas geras ir nebrangus
718 West 18th Street
Telefonas MONroe 3377

J. F. RADŽIUS

Ind.
LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaiduoja už \$25.00 ir aukščiau
Moderniška koplyčia dykai
668 W. 18th St. Tel. CANal 6174
Chicago, Ill.

I. J. ZOLP

GRABORIUS ir LAIDOTUVIŲ VEDEJAS
1646 West 46th Street
Tel. BOULEvard 5293—5413

JUOZAPAS EUDEIKIS
IR TĖVAS

Jeigu norite dailumo ir nebrangumo laidotuvių... Pašaukite...

REPublic 8340

5340 So. Kedzie Ave.
(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

Telefonas YARds 1138

STANLEY P. MAŽEIKAS
GRABORIUS

Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 Lituanica Avenue
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS

GRABORIUS

Koplyčia dykai
1410 SO. 49th COURT
Cicero, Illinois
Phone Cicero 2109

Tel. CICEro 294

SYREWICZE

GRABORIUS
Laidotuvių pilnas patarnavimas
galimas už \$35.00
KOPLYČIA DYKAI
1344 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

A. MASALSKIS

GRABORIUS

3307 Lituanica Ave.
Tel. Boulevard 4139

Tel. LAFayette 2572

J. Liulevičius

Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauja Chicagoje ir apylinkėse.
Didelė ir graži Koplyčia dykai
4092 Archer Ave.

Visi Telefonai:

Yards 1741-1742

LAIDOJAM PIGIAU NEGU KITI

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
Moderniška Koplyčia ir Vargonai Dykai

J. F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius per 30 Metų
4605-07 So. Hermitage Avenue

J. J. BAGDONAS

Liūdnoje valandoje paveskite dėl manęs savo rūpesčius.

Turiu padarę sutartis — Koplyčios veltui šiose lietuvių apylinkėse: — North Side Bridgeport, Town of Lake, West Side. Tris Koplyčias turiu savo, visos su vargonais. Ambulance patarnavimas dieną ar naktį.

PAŠAUKITE:

REPublic 3100

2506 West 63rd Street

KARAS! 20-to amžiaus KARAS ant žemės, ore, jūrose.

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazi, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių sprogdinimas ir kitos karo baisybės aprašyta W. T. SCANLON'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ."
(GOD, HAVE MERCY ON US!)

400 pusl. Gražūs, tvirti apdarai. Kaina tik \$1.25, su persiuntimu \$1.55. Iteikalusite: "Draugas", 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Metinė Sventė Lietuvių Diena

RUGPIUČIO 5 D.

HARLEM AERODROME

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA:

- 1) Choro choro (1000 dainininkų) dainos.
- 2) Garsiųjų lietuvių sportininkų pasirodymas įvairiose sporto šakose.
- 3) Gros keli gausingi benai.
- 4) Lenktynės lėktuvais, "triksai", pasivažinėjimai, šokimas iš parašutų.
- 5) Kalbos ir kiti įvairumai. Lietuvių Dienos pelnas skiriamas Dariaus - Girėno paminklui statyti. Visi kviečiami dalyvauti Lietuvių Dienoj, rugp. 5 d. Harlem aerodrome.

Kviečia Lietuvių Dienos Komitetas

DARIUS-GIRĖNAS
Memorial Fund

Visi pasitenkine nuskirta diena.

Praeitą penktadienį įvyksiamas masiniam mitingui Lietuvių Diena nutarta rengti rugpiūčio 5 dieną. Kolonijos, chorai, jaunimas, sportininkai ir visa Chicago lietuvija, pilnai patenkinti ta diena, nes 5 rugpiūčio kitokių parengimų beveik nėra. Visi rengiasi dalyvauti Harlem aerodrome aviacijos ir lietuvių dienoje. Visas tos dienos uždavimas skiriamas Dariaus Girėno paminklo statymo fondui. **A. J. Ž.**

JAU BAIGSIS ŠV. ONOS NOVENA

Dievo Apvaizdos parap. — Šv. Onos novenos pamaldos sekmingos. Žmonės skaitlingai lankosi, nepaisant, kad pasitaikė labai karštos dienos. Gerb. Tėvas J. Vaitkevičius savo iškalbingais pamokslais teikia daug dvasios peno. Ketvirtadienį Šv. Onos šventėje baigsis šitos brangios dienos. Vakare įvyks iškilminga užbaigos procesija.

Aštuoniolikiečiai jau pradėjo smarkiai rengtis prie didžiojo parapijos pikniko, kuris įvyks sek. rugpiūčio 12 d., Vytauto darže. Tuo tikslu pra-

ėjusį pirmadienį įvyko parapijonų susirinkimas. Išrinkti pikniko darbininkai ir nustatyta visokių pasilinksminimų programa. Nutarta parūpinti kuodaugiausia trokų ir automobilių žmonėms vežti. **Ašt.**

L. Vyčių 4 kuopos susimas įvyks liepos 26 d. nuosavam kambary. Kviečiami visi nariai dalyvauti šiame susime ir susipažinti su nauja valdyba. Lauksime ir svečių iš kitur.

Mergaičių sodalicija liepos 31 d. rengia bankietę su programa. Tai bus pagerbimas mūsų klebono, nes liepos 31 d. pripuola jo varduvės. Kviečiami visi parapijonai dalyvauti šiame vakarėlyje. Lauksime svečių iš kitur. Pradžia 7:30 val. vak.

Šv. Vardo draugijos nepaprastas susimas įvyks liepos 27 d., tuojau po pamaldų. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes turime aptarti išvažiavinę, kuris įvyks rugpiūčio 26 d., Marquette parke. Visi parapijonai, visi profesionalai ir biznierių rengiasi prie parapijos pikniko, kuris įvyks rugpiūčio 12 d., Vytauto darže. Tikėtai išanksto parduodami po 25c., o prie vartų bus 35c. Todėl išsilykite tikėtus iš anksto.

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 5 skyriaus susimas įvyks liepos 27 d., tuojau po

pamaldų. Visos narės kviečiamos dalyvauti, nes turime pasitarti apie centro išvažiavinę, kuris įvyks rugpiūčio 19 d., Marquette parke.

Liepos 20 d. padaryta tonsilų operacija Onai Pužauskaitei. Ligonė sveiksta. Linkime mūsų jaunai veikėjai greitai sustiprėti ir vėl sykiu su mumis dirbantis. **Balandėlis**

KAS NAUJO WEST SAIDĖJ

Biznierių Vilčiauskų, 2059 W. Cermak Rd., sužeistas susimas A. sveiksta.

Graboriai Lekavičiai liepos 23 d. palaidojo A. Lušaitį, kurį grįžusį namo iš darbo užgavo saulės spinduliai.

Būdekite velionio tipo žmonės, nes nei vienas nežino dienos, nei valandos, kada mirtis ateis.

Ona Vilkenė, turinti ūkį Lorenton, Mich., atostogas praleido Chicagoj. Rengiamam šv. Onos dr. jos piknikui sekmdienį žadėjo dovanų, nes pelnas skiriamas gražiam tikslui.

Liepos 25 d., šv. Jokūbo Apaštalo šventė. West Sidėj turime du Jokūbus, būtent Vaitkų, 2330 W. 23 pl., ir Kamarauską, 2332 W. 23 st. Abu

yra "Draugo" skaitytojai ir gerų darbų rėmėjai. Ilgiausių metų!

Savo vardines jie minės liepos 29 d., vakare Rūtos darže.

Liepos 26 d. Šv. Onos šventė. Toje dienoje baigsis novena prie Šv. Onos. Gražų pamokslą pasakys kun. M. Urbonavičius, M. I. C. Kasdieną rytais atsilankydavo į bažnytelę būrelis pamaldžių žmonių; paskutinę dieną bus daugiau.

Visos West Sidės Onos rengiasi prie savo vardinių. Ilgiausių metų visoms. **Rep.**

MAŽMOŽIAI

raso Labas

Praėjusio sekmdienio vakarą, federaliniai agentai kulkomis užbaigė John Dillingerio karjerą. Jam einant iš teatro, kur parodoksiškai, matė filmą vaizduojančią žmogžudžio veiklą koks pats buvo, vienas federalinis agentas prabilo į jį, "Hello, John". Dillingeris griebė savo revolverio, bet krito negyvas, kai policistai nedavė jam progos pasipriešinti.

Yra tokių žmonių, kurie gerbė ir gerbia Dillingerį kaip kokį didvyrį. Tai kvailystė. Jie gerbė jį dėl to, kad jis turėjo nepaprastą pasisekinį pabėgti nuo policijos arba iš kailėjimų. Apart to, kokį gerą

darbą jis nuveikė! Kiti sakys, "Taip, bet jis vogdavo tik nuo bagočių, turtuolių," — ir t. t. Tas tiesa, nes ir jis suprato ir žinojo, kad nuo biednų nieko nepelnys. Pildydamas tas vagystes kiek jis (arba nariai jo gaujos) nekaltų policistų nužudė arba sužeidė! Suprantama, jie (policionai) nebuvo turtuoliai, bet vistiek nukentėjo kada Dillingeris su savo gauja apiplėsdavo tuos turtuolius.

Taigi, kas ką sakys, nepradėkimė aukštinti kriminalistoliau. Latvių, latvių, latvių žurnalai visur matosi, o lietuviškai tik tas vienas. Ką tai reiškia? Lietuvių tauta juk didesnė negu latvių, o jų literatūros pasirinkimas daug didesnis. Ar kas gali tai išaiškinti? tus!

Pasaulinėje Parodoje galima girdėti geriausios muzikos dykai. Swift's Bridge, prie 23 gatvės, kasdien paskirtais laikais yra duodami koncertai. Ten groja Chicago Simfonijos orkestras, pasižymėjęs kaip vienas iš geriausių simfonijos orkestrų pasauly. Išpildo visus didžiulius muzikalius kūrinius.

Nuo tos pačios platformos galima matyti ir girdėti Jesse Crawford, ne be reikalo pavadintu "Vargonų Poetu". Jis ant vargonų pagroja ką tik audienija, prašo. Stebėtinai dalykas: kiek teko matyti ir

**JULIJONA
DAPKAITE**

Mirė Liepos 24, 1934. 9:10 val. ryte.

Kilo iš Raseinių apskr. Kelmės parap. Natemio dvaro Amerikoje išgyveno 33 metus.

Paliko dideliamė nullidmė dvi seseris: Aleksandrą Juskevičienę, Stefaniją Smardakienę ir daug giminių. O Lietuvoje seserį Juzefą Dentarienę. Kūnas palaidotas 5437 So. Aberdeen st., Chicago, Ill.

Laidotuvės įvyks Penktadienį, Liepos 27 d., 1934. 15 namų 8 val. bus allydėta į šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapinės.

Nuostidėjai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šioje laidotuvėse.

Nullidmė Seserys ir Giminės.

Laidotuvėms patarnauja graborius J. P. Eudeikis. Telef. Yards 1741.

vakare, 7:30 val., bus didelė Budriko programa iš stoties WHFC, 1420 k., ir tęsis visą valandą. Nepamirškite, nes Budriko programų visuomet verta pasiklausyti. **B.**

LIETUVIAI DAKTARAI: PLATINKITE "DRAUGĄ"

DIDELĖ ŽINIA

Iškraustomė visą savo modeliu aukštą ir sandėlį po 1/4 kainos. \$25.00 stakos turi būti parduotas negirdėtai žemomis kainomis. Lengvas išmokėjimais ar cash.

- \$150.00 Seklyčių setai **\$29.45**
- \$145.00 Valgomų kambarių setai **\$29.45**
- \$98.00 Seklyčioms kaurai **\$19.50**
- \$150.00 Miegamų kamb. setai **\$29.85**
- Skalbimui mašinos **\$39.50**
- Elektrikinės ledalūnės **\$89.50**
- Gelcizinės lovos; visų dydžių **\$3.95**
- Pilnos vatos matrasai **\$4.95**
- 9x12 vallokini kaurai virtuvėms **\$3.98**
- \$50.00 gesiniai pečiai **\$28.75**
- \$21.00 Inner spring matrasai **\$8.95**

Simtai kitų bargenų šiame didžiuliam išpardavime. Atsitrinkite didžiausią ir puikiausią rakandų krautuvę Bridgeporte. P-nas Joseph Jozaitis. vedėjas..

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.

3621-23-25 South Halsted St.

Atidara. Antradi., ketvirtadi. ir šeštadienio vakarais iki 10 val.

Crane Coal Co.

5332 So. Long Ave. Chicago, Ill. TEL. REPUBLIC 6402

Katrie perkate anglis iš dralverių, sluskite juos! CRANE COAL CO. Gausite geresnės anglis, už mažiau pinigų. Pateikite M. R. 4 tonai ar daugiau \$7.00 ton.

POPIERUOJAM ir PENTUOJAM

Atliekame visus namų dabinimo darbus. Darbas pigus ir užtikrintas. 1934 m. popieros rolė — 5c.

JOSEPH AUGAITIS

1608 S. 50th Ave. Cicero, Ill. Tel. Lafayette 6719

Phone Prospect 1354

EDWARD TROST

PAINTING and DECORATING HARDWARE and PAINT STORE 3111 W. 63rd St., Chicago

RADIO

Vienas gražiausių lietuviškų radijo programų, kuriuos esu girdėjęs tai buvo Budriko programa praeitą sekmdienį 1 val. popiet iš stoties WCFL. Ji susidėjo iš labai vykusių duetų, piano ir akordijono solo. gražių liandies dainų. Ketvirtadienio, liepos 26 d.

JOHN B. BORDEN

Lietuvis Advokatas
2201 W. Cermak Road (West 22nd St.)

(Metropolitan State Bank Name)

Valandos Kasdien nuo 9 iki 6

Panedėlio, Seredos ir Pėnydijos vakarais 6 iki 9

Telefonas CANal 1475

Namai: 6459 S. Rockwell St.

Telefonas REPUBLIC 9600

P. CONRAD

FOTOGRAFIAS

Atsidarė nuosavą, modernišką studio su Hollywood šviesomis.

420 WEST 63rd ST.

Englewood 5840-5883

INSURANCE NOTARY PUBLIC

REAL ESTATE — SIUNCIAM PINIGUS I LIETUVĄ LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA

Prisirašykite į Mūsų Spulką. Teisingumu Pamatuotas Biznis

2608 WEST 47th STREET

Tel. LAFayette 1083

ALEX ALEŠAUSKAS and SON

Furniture and Piano Movers

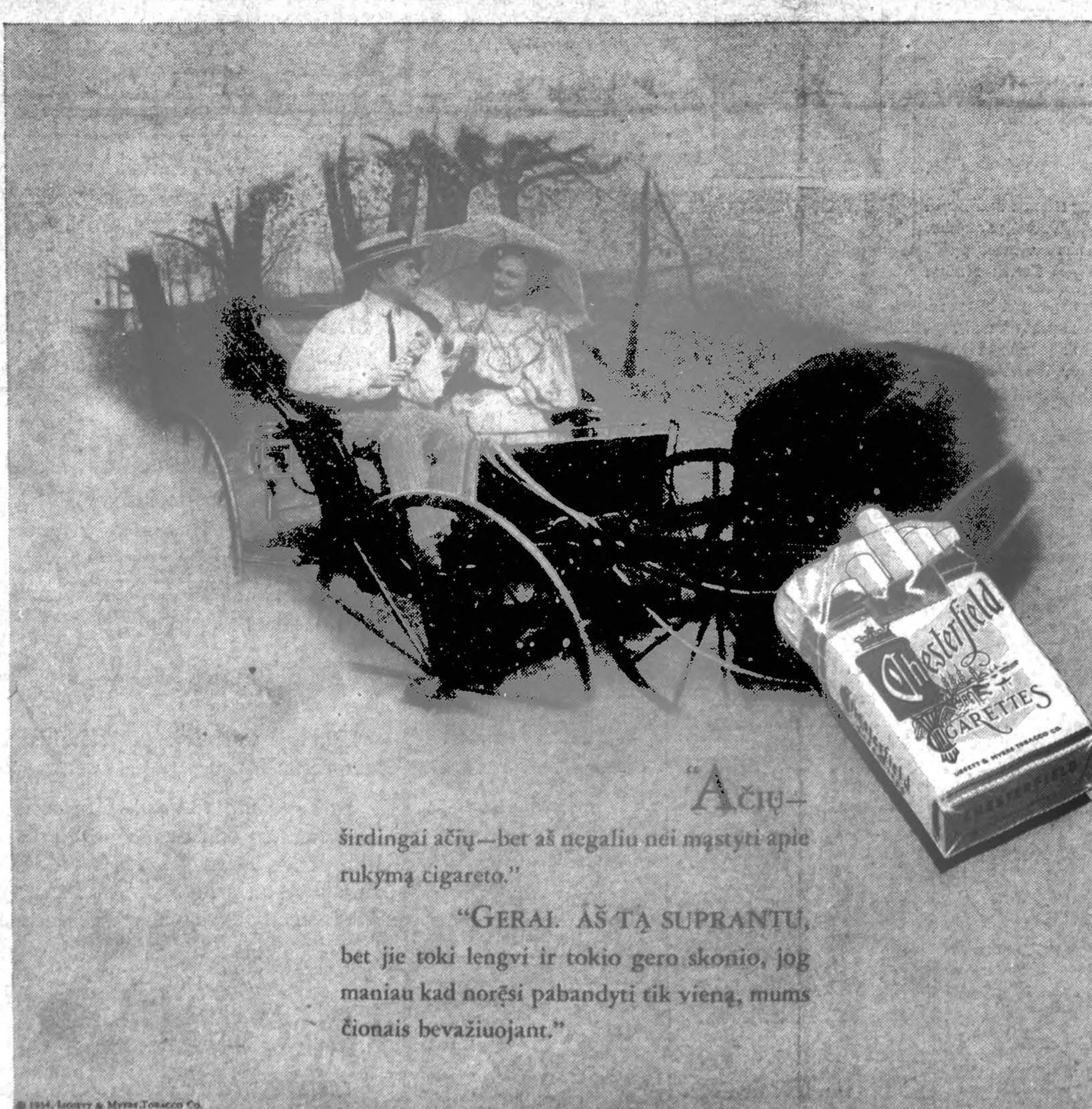
Seniausias Lietuvius Moveris Chicagoje

7100 SO. TALMAN ST.

7126 SO. ROCKWELL ST.

Tel. REPUBLIC 5099-6051

Mes parduodam anglis žemiausiom kainom. Pocahontas M. R. \$7.00 tonas.

"Ačiū—širdingai ačiū—bet aš negaliu nei mąstyti apie rukymą cigareto."

"GERAI. AŠ TĄ SUPRANTU, bet jie toki lengvi ir tokio gero skonio, jog maniau kad norėsi pabandyti tik vieną, mums čionais bevažiuojant."